

POD TEMPERATUROM

mami i tati s ljubavlju

Osmotrio je žutu kacigu vodiča, glavnog inženjera na petom kopu četvrte galerije pret-poslednjeg sprata građevine. Činilo mu se da je bar za dva broja veća.

„Kada stižemo?“, upitao je Blagoje, istog trenutka shvativši da je pitanje glupo i beskorisno na velikim dubinama.

„Pa, vidite, gospodine profesore, većina posetilaca me to pita još na vidikovcu između prve i druge galerije. Uplaše se ljudi... Tu zadrhte čak i najveći svetski umovi. Prirodno je...“ Zastao je da namesti šlem, pa nastavio: „Vi ste izuzetak... I da znate, ovde nema pušenja...“

Blagoje se nasmejao. O nauci je znao gotovo sve: kvarkovi, vremenski tuneli, multiverzum; ipak, osećao je blagu nelagodu...

Kada su dospeli na poslednji nivo podzemne grdosije, već je izgubio pojam o vremenu. Nalazio se na najnižoj tački kopa, u srcu tame.

„Stigli smo“, kazao je inženjer. „Izvolite ovuda; to je taj najveći akcelerator, mada se odavde ne vidi dobro. Bacite pogled na ekrane gore levo i sve će vam biti jasno. I budite obazrivi, nalazimo se u široj zoni opasnosti.“

Najednom, sevnuo je crveni blesak, a uskovitlana eksplozivna prašina zamaglila je Blagojev vid. Desilo se nešto što je premašilo sva njegova dotadašnja profesionalna iskustva.

Kao da se nekako odvojio od dela sebe. Mora da je greškom ušao u zabranjeni sektor pogona. Možda se dogodio nuklearni incident, eksplozija je bila snažna... Nije, međutim, bio potpuno dezintegrisan. Pa valjda on najbolje poznaje naučne teorije... Po svemu sudeći, kretao se istovremeno na dva vremenska koloseka. Ali kako? Svest je ostala na putu. Šta se dogodilo s telom? Pokušavao je da se pribere. Brzina kojom su delovi njegovog sada već bivšeg tela lansirani iz turbine akceleratora – prisećao se kroz maglu –

bila je veća od brzine svetlosti. Delimično se raspao, pocepao, doživeo fisiju. Postao je neko drugi. Čista svest; raspolučena materija.

U magnovenju, zapazio je jednu neobičnost. Tu, pored njega, kretalo se još nešto. Imalo je oblik roja, i to svetlećeg... Povrh toga, učinilo mu se da je roj, koji ga je u stopu pratio, u jednom trenutku progovorio. Zapravo, to i nije bio govor u pravom smislu reči, više nešto neartikulisano, slično dečjem gugutanju...

„Gle cmoo?“, priupitala je raspršena pojava svetleći pri vrhu. Izgledalo je da ima kapu, perčin ili nešto slično. Blagoje je pomislio da ljudi.

„Ko si ti?“, jedva je zaustio gušeci se od prašine.

„Bla“, zvonko je odgovorio svetleći roj, nakrivivši se malo u stranu, što je delovalo kao gest naklonosti.

Blagoje se ohrabrio za nastavak ispitivanja... Da rezimiram. Nalazim se, najverovatnije, u akceleratoru; krećem se ogromnom brzinom. Svestan sam i delimično vidljiv. Jesam li živ? Ova svest je moja svest, ovaj glas je moj glas. Ali ne znam kuda idem. Pokraj mene je roj zgusnutih svetlašaca. Krećemo se istom brzinom, mada je on znatno manje zapremine. Čini se da ima kapicu, čuperak. I da govori... Kairos!

„Bizoo, bizooo, Blaa...“, zazvonio je saputnik pilepivši se uz koleno zbunjenog profesora.

Nastavljajući lebdenje istom brzinom, okrenuli su se naglavačke. Zapravo, samo opažanje se izmenilo – više nije znao šta je gore, a šta dole. Svetlosni roj je neprestano brbljao, ali je tutnjava, zajedno s povremenom grmljavinom, prigušila sve ostale zvukove. Blagoju je ponestalo vazduha. Verovatno je ventilacija zakazala. Setio se svoje bašte i Milice koja je orezivala ruže. Voleo je Milicu i sjaj njene crvenkaste kose koji bi ga dočekao po povratku s posla. Navikao se na taj prizor. Lako se prihvate, takoreći zdravo za gotovo, i ljubav i nežnost i toplina doma. Taj utisak dugujemo Kronosu, božanstvu rutine, izračunljivog vremena. Ali... Nekada je postojalo i ono drugo, leteće, krilato vreme – Kairos. Božanstvo nepredvidljivosti, umetničkog i naučnog nadahnuća, s čuperkom na glavi. Može biti da je ono izazvalo prasak i baš ovaj kvalitativni skok.

Grozničavo je razmišljao vadeći preostale ideje ispod pazuha. Nesumnjivo, preživljavao je svoju revoluciju, ovde i sada. Odjednom je shvatio značaj ljubavi, nadahnuća. Sadašnjost je porozna; propast je neminovna. Ona će nas za trenutak vratiti u prošlost kako bismo sagledali ono što jeste: svoje bašte, svoje ljubavi, svoj život... Srećom, Blagoje još nije bio propao, prošlost je putovala zajedno s njim, kao ovo blesavo dete, nesnosni bleštavi roj koji ga je u stopu pratio i romorio.

Iznenada je to nešto zasvetlelo kao pred zgasnuće, a potom i zaječalo: „Blaa, aaa...“

Grmljavina se pojačala. Predosetio je kraj. Cepenje na pojedinačne delove materije se ubrzalo. Krenuli su bespovratno unatrag. Gubio je vezu sa svešću, sa rojem, Miličinom crvenkastom kosom i baštama. Nije bilo vremena za oproštaj. Uopšte nije bilo vremena.

Grčevito se, u trenutku, uhvatio za Kairosovu kosicu; tamo gde je opazio majušni svetlosni snop. Možda je i preživeo. Sreća je neproračunljiva. Bašte su ga, svakako, negde čekale. U srcu tmine. Ovde ili tamo, sasvim svejedno.